

GUIDE
@HAND

 Interreg
Szlovákia-Magyarország

Partnerséget építünk
Európai Regionális Fejlesztési Alap
www.skhu.eu www.sk-hu.eu

Túrák, séták a Palóc Úton!

TÉRKÉP

Jelen túratérkép tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

Mackókör

ISMERTETŐ

Kerékpár típus:	Mountain Bike
Nehézségi fok:	Haladó
Túra típusa:	Interaktív teljesítménytúra
Táv:	27 km
Összes szintemelkedés:	626 m
Rajt:	Somoskőújfalu, Vörösmarty Mihály utca 39.
Cél:	Somoskőújfalu, Vörösmarty Mihály utca 39.
Regisztráció:	www.medveskor.hu

LEÍRÁS

A Mackókör egy 27 km-es körtúra a Karancs-Medves vidékén (Salgótarján környéke). Gyakorlatilag egy teljesítménytúra, ami egyénileg, bármikor teljesíthető. Az útvonal teljes hosszában turistajelzések halad. A teljesítést az útvonalakon elhelyezett ellenőrző (QR) kódok segítségével lehet igazolni. Ehhez egy okostelefonra és mobilinternet hozzáférésre van szükség. Négy módon teljesíthető: gyalog, futva, kerékpárral és e-MTB-vel. A teljesítés módjától függően változik a szintidő.

A túra környék legszebb vidékeit, természeti szépségeit érintve halad. Láthatjuk a Somoskői-várat, a Medves-fennsíkot, onnan gyönyörű panorámát a Karancs-hegyre illetve Salgó-várára, Rónabánya felé pedig lélegzetelállító perspektívából tekinthetünk le a Szlovákia területén lévő Medvesalja kistérség kis településeire, dombjaira.

A kört túratempóban mint tájszemlélő, de az interaktív rendszernek köszönhetően akár sportolási, versenyzési céllal is teljesíthetjük. A szintidőn túl a leggyorsabb teljesítőket is regisztrálja a kör számítógépes rendszere. A nevezés ingyenes, a sikeres teljesítők jogosultak vásárolni a kör végén egyes emléktárgyakat is.

Szécsény-Salgótarján-Ipoly kör

ISMERTETŐ

Kerékpár típus:	Országúti kerékpár
Nehézségi fok:	Közepes
Túra típusa:	Egyéni túra
Táv:	74 km
Összes szintemelkedés:	500 m
Rajt:	Szécsény, Ady Endre út, Sétáló utcai parkoló
Cél:	Szécsény, Ady Endre út, Sétáló utcai parkoló

LEÍRÁS

A Szécsény-Salgótarján-Ipoly kör egy egyénileg vagy csoportosan teljesíthető magán-túra. Szécsényből indulva a Benczúrfalva-Kishartyán szakaszon hangulatos dombság övezte völgyben haladunk Salgótarjániig, ahonnan utunkat a Karancs völgyén át folytatjuk Litke felé egészen az Ipoly határfolyó partjáig az országhatár szélére. Az Ipoly mentén haladva vadregényes környezetben Rárópusztát, Nógrádszakált és Ludányhalászit érintve jutunk vissza Szécsénybe.

Túrán megkezdése előtt érdemes megnézni Szécsény nevezetességeit, például a Forgách-kastélyt, vagy más építészeti, történelmi emléket. A Karancs völgyében kitérőt tehetünk Mihálygergén a Komravölgyi víztározóhoz. Az Ipoly menti utunk során bekukánthatunk a Páris –patak völgyébe, vagy csak lesétálhatunk egy-egy szakaszon a közel kanyargó Ipoly partjára is. Láthatjuk menet közben Nógrádszakál egekre emelkedő templomtornyát, és áthaladunk majd Ludányhalászin is, mely egy utcás település jellege ellenére közép-Európa leghosszabb falva, hiszen közel 6 km-es távon gurulunk majd át rajta.

Talán eleinte a Sóshartyán környéki emelkedők és majd két ízben a Salgótarjáni Nyugati irányból határoló hegyvonulat átszelése rövidtávon próbára tesz minket, de ezen kívül a túra a térség domborzati viszonyaihoz képest viszonylag sík terepeken halad. A Karancs völgyén alapvetően lefelé haladunk majd, míg az Ipoly partján közel vízszintes utunk lesz. A túra után érdemes felkeresni egy kellemes vendéglátó helyet hazaindulás előtt. Alkalmas helyszín lehet a Gesztenyés kert vagy akár a Palóc jellegű Lépénytanya is.

Fülek-Salgótarján-Medvesalja kör

ISMERTETŐ

Kerékpár típus:	Országúti kerékpár
Nehézségi fok:	Közephaladó
Túra típusa:	Egyéni túra
Táv:	65,5 km
Összes szintemelkedés:	500 m
Rajt:	Szlovákia, Fülek, Hlavá és Thrová utaknál lévő parkoló
Cél:	Szlovákia, Fülek, Hlavá és Thrová utaknál lévő parkoló

LEÍRÁS

A Fülek-Salgótarján-Medvesalja kör egy egyénileg vagy csoportosan teljesíthető magántúra.

Fülekről 195 m tengerszintről indulva a Ragyolc és Sátorosbánya dombjain egészen Somskőújfalu tetejéig emelkedünk, majd begurulunk Salgótarjánba és ismét a hegynek vesszük az irányt. Zagyvarónáról pár kilométeres erőteljes hegymászás után érjük el túránk legmagasabb pontját, amikor Rónafalun 500 méteres tengerszint fölé érkezünk. Bár Rónabánya előtt egy apró emelkedő még vár ránk, ami kis túzással lendületből teljesíthető, onnantól Ceredig 9 km-en át szinte végig lefelé gurunk majd, ahol ismét átlépve az országhatárt a Medvesaljai kistérség településein keresztül dimbes-bombos úton, de összességében lefelé haladunk vissza Fülek felé.

Indulás előtt érdemes megnézni a Füleki várat. Utunk során Fülepüspökiben a Római katolikus templommal szemben a Szent István parkban megtekinthetjük Katona István néptáncos faharagó Szent István szobrát. Salgótarjánt elhagyva Zagyvarónán a nagy emelkedő előtt érdemes felkutatni a bőséges hozamú friss vizet biztosító Csatókút forrást is a Zagyva patak medrében. A meredek szerpentinén haladva egy-egy kanyarban egyre magasabb perspektívából láthatunk rá a Salgótarjánt övező hegyvidékre, majd átbukva a rónafalui és rónabányai csúcson egyre inkább a Heves Megyei hegyekre-dombokra látunk majd rá. Tiszta időben a Belpátfalvi apátság felett emelkedő Bélkő is látszik. Cered felé gurulva egy-egy ponton érdemes megállni egy-egy kilátóponton az út mellett. Cereden kiterőt tehetünk a híres faszerkezetes haranglábhoz is, majd a községet elhagyva ismét a felvidék településire jutunk át az országhatáron. A medvesalja kistérség településeit ölelő hangulatos dimbes-dombos utak mentén nyáridőn gyakran fogyaszthatunk ízletes almát az út melletti fákról. Messziről láthatjuk utunk közben Almágy környékén haladva balra tekintve a Pogányvárat, majd később Ajnácsköt testközelből is. Mielőtt Fülekről elindulunk haza, térjünk be egy kiskocsmába és egy habos sör mellett élvezzük az e vidéken élénken fennmaradt Palóc tájszólás ízes hanglejtéseit is!

Hevesi palóc autós körtúra

ISMERTETŐ

Túra típusa: autós, motoros

Túra hossza: 65 km

Parád és környéke a Heves megyei palócság központja. Ebből a térségből mutat kis ízelítőt ez a túra, amit akár egy nap alatt végig lehet járni, de ha mindent megnéznénk a településeken egy hét is kevés lenne, hogy kipróbáljuk az üvegfűjást, kézműves programokat, a termál- és „száraz-„ fürdőket, megmásszuk a várakat, megnézzük a kiállításokat. Kiváló szálláshelyek, hagyományos ételeket kínáló vendéglők és változatos programok, rendezvények csábítják ide a látogatókat.

LEÍRÁS

PARÁDSASVÁR

– Egyedi hangulatú kis hegyi település, amely számos élményt kínál. Az üvegmanufaktúra őrzi a településen több, mint háromszáz esztendős múltra visszatekintő üvegyártás hagyományait, ugyanakkor éppen kis méretei és a barátságos, családias hangulat miatt nyújt közvetlen élményt a vendégeknek, akik ki is próbálhatják az üvegfűjást, s akár saját poharat is fújhatnak maguknak. A település közepén fakad a két „Csevice” forrás, mely „Parádi víz” néven kerül forgalomba. A Kastélyhotel Sasvár a Károlyi család vadászkastélya, ma szálloda, de van itt a közelben kemping és a faluban és Fényespusztán sok színvonalas vendégház is.

BODONY

– *Fazekasház* a mátraaljai kis zsákfaluban, Bodonyban alkot egy fazekas család, kiknek kerámiáit az ősi szkíta-magyar művészet motívumai és székely-magyar rovásírásos szövegek díszítik.

– *Népművészeti Ház*

Bodony, mint jellemzően mezőgazdasági település, évszázados hagyományokkal rendelkezik a szövés-fonás művészetében. A faluban működő szövőházban a palóc tájvidék textíliáit természetes alapanyagokból készítik el az itt dolgozók.

– *Horgászto*

A környék legnagyobb épített horgásztavaként üzemel, a falu nyugati határában.

PARÁD

Palóc ház, tájház, fafaragó, üvegcsiszoló és kosárfonó kiállítások, kiránduló helyek és egy palóc vendéglő kínálnak változatos programot.

PARÁDFÜRDŐ

Érdemes egy sétát tenni az egykori főúri nyaralóhelyen, ahol a Cifra istálló, a park, az Ybl Miklós által épített romantikus kastély, szálloda és szanatórium épületek különleges hangulata érinti meg a látogatót.

ILONA-VÖLGY

A Mátra egyik legszebb kirándulóhelye. Kiépített tanösvény vezet Parádfürdőről a vízesésig.

RECSK

A Nemzeti Emlékpark, a Jámbor Vilmos arborétum, a horgászto és az ország első tájháza miatt érdemes itt megállni.

MÁTRADERESKE

A mofettának nevezett szárazfürdő miatt érkezik ide a legtöbb vendég, de ne hagyják ki a Népművészeti Házat sem! Bátrabak a Kanácsvárba is felkapaszkodhatnak.

MÁTRABALLA

– *Tájház*

A Petőfi utcában található Palóc tájház két helyiségében a falusi mindennapok használati tárgyai találhatók a múlt század elejétől. Az egyik szoba Solymár József, helyi író emlékeit őrzi és mutatja be.

– *Csodaszarvas*

A falu országos viszonylatban is egyedülálló látványossága a Milleneumi csodaszarvas emlékmű, mely egy 300 mázsás szikla tetején áll a szépen gondozott park közepén. A szobor Király Róbert egri szobrászművész alkotása.

PÉTERVÁSÁRA

– *Keglevich kastély*

Az 1760-ban elkészült kétszintes barokk stílusú kastélyban ma szakképző iskola működik.

– *Palócok kéttornyú katedrális*

A templom az egyik első volt a magyarországi romantikus stílusú épületek között, bár gótikus jegyeket is visel.

– *Arany Kakas Fogadó*

Helyi palóc ételek, kellemes szállás. Az Arany Kakas Fogadó és Étterem neve napjainkra már összefonódott Pétervásárával.

BÜKKSZÉK

A Bükkszéki Fürdő igazi vonzerő a strandolni, fürdeni vágyóknak. Aki egyszer megmártózott a körmedencében, megérezte a 35 Celsius-fokos Salvus gyógyvíz jótékony hatását, a falu különös atmoszféráját, biztos, hogy visszavágyik és újra felkeresi.

SZAJLA

– *Attila-dombs*

A legenda szerint Attila legkisebb fia, Csaba, a Tarna folyó által feltöltött síkságon találta meg a helyet, amely a hadvezér végső nyughelyéül szolgálhatott. Ide temették testét, lovát, fegyvereit, drágaságait.

SIROK

A festői fekvésű vár és a különleges sziklaképződmények mellett jóféle palóc konyha, különleges barlanglakások és védett ősláp is felfedezhető a helyi faluséta során.

Madách, Mikszáth és Balassi - Irodalmi körtúra

ISMERTETŐ

Túra típusa: autós, motoros
Túra hossza: 130 km
2 de inkább
3 napos program

Palócföldön lépten-nyomon találkozunk a XIX. századi magyar irodalom két meghatározó alakja, Madách Imre és Mikszáth Kálmán emlékeivel. Ők ketten nem csak megfordultak erre felé, de itt éltek, alkottak, hivatalnokként éveket a vármegyeházán dolgoztak.

LEÍRÁS

VANYARC

A Veres család kúriájában sokszor megfordult Madách, Mikszáth és Szontágh Pál. Madách készülő nagy műve részleteit itt, az ún. „Madách hársfa” alatt olvasta fel. Éva pozitív nőalakját Veres Pálnéről mintázta. Érdekes felkeresni a Viselet-történeti Babagyűjteményt, a Patkolt tojások múzeumát, az Ősmaradvány- és Kőzetkiállítást, vagy a Dessewffy kastélyt.

MOHORA

Itt nevelkedett Mauks Ilona, Mikszáth Kálmán kétszeres felesége. Az író ugyanis kétszer is feleségül vette a mohorai lányt: először kezdő író korában, de amikor nem tudta eltartani őt, elvált, majd sikeres íróként újra feleségül vette.

CSESZTVE

Magyarország egyetlen Madách - emlékhelye. A nógrádi kisközség kúriájában Az

ember tragédiájának költője 1844 decembere és 1853 szeptembere között lakott. Számos verse, levele, vallomása kelteződött Csesztvéről. Itt élte házassága első, boldog esztendeit 1845 után Fráter Erzsébettel. 1862 augusztusában nevezetes találkozás színhelye volt az udvarház: ahogy arra emléktábla is emlékeztet, itt fogadta a Tragédia felfedezőjét, Arany Jánost.

BALASSAGYARMAT

Civitas Fortissima (a legbátrabb város) jelentős történelmi múlttal, gazdag kulturális hagyományokkal, vallási sokszínűséggel rendelkező település az Ipoly folyó völgyében. Megyeszékhelyi ragot csak azután kapott, hogy Szűgy községből visszahozták a megyeszékházat. Számátalan építészeti emlék található itt: Szerb templom, Vármegyeháza, Városháza, Katolikus templom, Zsidó Múzeum. A Palóc Múzeumot ne hagyják ki!

MIKSZÁTHFALVA

Szklabonya nevét 1910-ben Mikszáth Kálmán 40. írói jubileumán szülőfaluja nevét Mikszáthfalvára változtatták. 1847. január 16-án itt született meg Mikszáth Kálmán, az egyik legnagyobb magyar regényíró és novellista. Szülőházát ugyan 1968-ban lebontották, de a ma kis emlékkiállításnak helyet adó épület, melyben Mikszáth a gyermek és ifjúkorát 1852-72 között töltötte, szerencsére ma is áll.

KÉKKŐ

Szlovákia legkisebb városa - Kékkő (Modrý Kameň) fölött emelkedik a magasba a hasonló nevű vár romja. Kékkő várát a Balassi család építtette a XII. sz.-ban és egészen a XIX. sz.-ig éltek itt. A család sarja a jelentős költő és törökellenes hadi, Balassi Bálint (1554-1594).

Állandó tárlatok: Játék- és bábszínház-művészeti múzeum, Balassi Bálint élete és munkássága

ALSÓSZTREGOVA

A hatalmas angolparkban áll a Madách kastély, ahol látványos kiállítás mutatja be Madách Imre életét és az Ember tragédiája című művét. Madách Imre síremléke a kastélyparkban látható, Ádám szobra díszíti. A termálfürdőt is érdemes felkeresni!

SZÉCSÉNY

A műemlékekben gazdag, hangulatos kisváros és környéke nemcsak a középkori emlékeket kereső, de a természetkedvelő turisták számára is vonzó uticél.

A felújított történelmi belső és környezete hangulatos utcáival, tereivel kellemes kapcsolódást nyújt az idelátogatók számára. Látnivalói a vár, a Tűztorony, a Kubinyi Forgách-kastély és parkja, a ferences templom és kolostor.

HOLLÓKŐ

Hollókő Magyarország egyetlen faluja, melyet természeti környezetével együtt világörökségi helyszíneként tartanak számon. Többek között Falumúzeum, Tájház, Babamúzeum, Szövőház, faragó kiállítás is megtekinthető a településen. Rövid sétával elérhető a hollókői vár. Számos program, vendéglő és ajándékbolt várja az ide látogatókat.

KOZÁRD

A kellemes természeti környezet és a gondozott mezőgazdasági területek mellett a település épített környezete is említést érdemel. Szépen felújított – és hagyományos stílusban újjáépített porták, vendégházak és középületek, valamint rengeteg köztéri műalkotás tesz ki hangulatosá a 200 lelkes kis falut.

SZIRÁK

A három jellegzetes községképet alakító, a falu arculatát formáló épület a két templom (az egyik a község "feletti" dombon, a másik a település központjában) és a kastély. A Dégenfeld-Teleki kastély, építése 1690-re tehető. Ma szállodaként üzemel. Parkja növényi ritkaságokkal teli védett terület.

Ilona-völgyi Geológiai Tanösvény (Parádfürdő)

ISMERTETŐ

Túra típusa: gyalogos
Túra hossza: 13 km, időigény 2,5 óra
Nehézségi fok: könnyű (a vízesés előtti 1,5 km közepes nehézségű és túracipő ajánlott)
Szintemelkedés: kb. 300 m

Magyarország legmagasabb természetes vízesése a Mátra varázslatos Ilona-völgyében ideális kirándulási célpont felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt. Az Ilona-völgyi-vízesés Magyarország legnagyobb szintkülönbségű természetes zuhataga, a mesterségesen kialakítottak közül pedig csak a lillafüredi vízesés magasabb nála.

LEÍRÁS

Jelzés: fehér négyzetben ferde kék sáv vagy zöld tanösvény jel

A 10 méter magas Ilona-völgyi vízeséshez vezető sétaút az idilli fekvésű, piknikezésre csábító rétteivel, pihenőivel, gesztenyefasorával és gyönyörű erdeivel tökéletes családi élményt ígér.

Az útvonal nagy része aszfaltos, majd köves úton van, a vízesés előtti 2-300 méter erdei út, gyökeres, köves talajjal, néhol kisebb emelkedők. Babakocsival a vízesés előtti pihenőig tudunk menni, a vízeséshez vezető út utolsó 2-300 métere már nem alkalmas babakocsival való bejáráshoz. A zuhatag előtti meredek részen jó szolgálatot tehet a túrabot és a megfelelő lábbeli, legalább, egy jó minőségű, célnak megfelelő túracipő. A vízesésénél mindig pár fokkal hűvösebb van, egy meleg felsőben igazán komfortosan érezhetjük magunkat.

A fehér négyzetben ferde kék sáv jelzésű útvonal Parádfürdő keleti végénél, a Károlyi kastély (Rákóczi-fa) mellől indul és az Ilona-patak mellett, a zöld sáv jelzésű turistaúttal azonos nyomvonalon vezet az Ilona-völgyi vízesésig.

Az Ilona-patak mentén kialakított tanösvény a Keleti-Mátra földtani értékeit és a hajdani ércbányászat emlékeit mutatja be egy 6,5 km hosszú túraútvonalra felfűzve.

A Szent-István forrás természetes szén-dioxid-tartalmú vizét érdemes megkóstolni. Ilona-völgyi-vízesés Magyarország legmagasabban fekvő természetes vízesése, vadregényes környezete számos turistát vonz.

A tanösvény egész évben szabadon látogatható. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság előre bejelentett igény alapján szakvezetést biztosít a bejárásához. A tanösvény bejárásához fűzet ingyenesen a Benzinkútnál található.

Parádfürdő – Mátraderecske

ISMERTETŐ

Túra típusa:	gyalogos
Túra hossza:	6,5 km
Nehézségi fok:	könnyű (a Peres út végén kezdődő emelkedő 200 m-es szakaszán közepes nehézségű és túracipő ajánlott)
Szintemelkedés:	kb. 170 m

LEÍRÁS

A kis szakaszon meredek emelkedő után kellemes séta a két palóc település között. A séta során érintett látnivalók: Parádfürdőn a Cifra istálló, az alsó és felső park, Erzsébet Park Hotel, Károlyi kastély, Freskó Étterem, Parádfürdői Állami Kórház. A főúri elegancia után a Peres utcán érjük el a település szélét. Az utca végén fordulunk ballra, kövessük a turista jelzést a meredeken emelkedő erdei úton. Az erdei útról a műútra érve ballra folytatjuk az utunkat Mátraderecske felé. Ha jobbra teszünk egy kis kitérőt egy kis mesterséges tavat láthatunk, melyet a Baláta-patak táplál. 1,2 km után a kereszteződésnél jobbra, keletnek fordulunk a jelzést követve egy földútra, amelyen 900 métert megtéve jutunk el a közigazgatásilag Mátraderecskehez tartozó Bükkszentdomokosra. A Baross Gábor utcában elhaladunk a strandfürdő és a téglagyár között.

Mátraderecsken a *Fájdalmas Szűz templom*, a régi temetőben a *Hősök tere*, *világhírű tudósok emlékfái* után térjünk be a „szövébe”!

Népművészeti Ház: a szövőműhely ma is hangos a szövőszékek ütemes csattogásától, ahol csodálatos len-, kender – és pamut alapanyagú szőttesek születnek. A mintaboltban megtekinthetik és megvásárolhatják a világszerte ismert és keresett „hevesi” szőttes- és hímzett termékeket, amelyek különleges hangulattal töltik meg a modern és hagyományos otthonokat.

Mofetta a széndioxid gyógygázfürdő

A szén-dioxid jelenléte a környéken véletlenül bukkantak a helybeliek. A szomszédos utcákban élők tapasztalták, hogy a pincékben nagy mennyiségű gáz található. A geológusok mofettának nevezik a sok szén-dioxidot tartalmazó viszonylag alacsony hőfokú vulkáni kigőzölgést, amely a benne szintén gyógykoncentrációban fellelhető radontartalommal különlegesen hatásos számos gyógykezelésében

Szanda vár körtúra

ISMERTETŐ

A túra típusa: gyalogos
A túra hossza: 9 km
A túra időtartama: 2,5 óra

Nehézségi fok: könnyű
Szintkülönbség: 350 m

LEÍRÁS

A Cserhát legszebb kilátóhelye

A Cserhát közepén, a messziről látható, jellegzetes, kettős csúcshú Szanda-hegy keleti kúpján állnak Szanda várának romjai. A Szandaváraljáról könnyű túrával, az Országos Kéktúrán át megközelíthető Vár-hegy vulkanikus szirtjein magasló Szandavár mellől parádés kilátás nyílik szinte egész Palócföldre.

A túra jellege: Könnyű gyalogtúra jól jelzett turistautakon, ösvényeken. A Szandavárhoz vezető ösvény (kék jelzés) meredek, de nem veszélyes, a másik oldalról levezető csapás (zöld jelzés) meredek lejtő, óvatosan, lassan ereszkedjünk rajta. Kiindulópont: Szandaváralja, autóbuszforduló. Parkolóhelyek. Megközelíthető Budapestről, a Galga-völgyében futó országútról, Becske után jobbra Szanda felé.

Szandaváralján, az autóbúszmegállónál lévő világháborús emlékműtől indulunk a Szondi utcán, át a patak hídján a Szanda-hegy felé az Országos Kéktúra útvonalán. Az enyhén emelkedő utca végén derékszögben balra kanyarodik jelzett utunk, majd lassan elhagyjuk a falu szélső házait is, és széles földútra váltunk. Terjedelmes legelő szélén haladunk, előttünk úti célunk a kettős csúcsú Szanda-hegy, melynek bal oldali kúpján jól látszanak a vártorony maradványai.

Negyedóra kényelmes sétával beérünk az erdőbe, a Mária-forrás kellemes, padokkal felszerelt tisztásához. A forrás bő vize kitűnő ízű, tankoljunk fel, szükségünk lehet a folyadékra az innen meredekebbé váló kapaszkodáshoz. Hamarosan felérünk a két hegy közti nyeregbe, ahonnan a KL jelzésű ösvényen balra fordulva, több helyen sziklás, meredek hegyszakaszban küzdjük fel magunkat Szanda várához.

Mielőtt felmennénk a hegy csúcsra, tetejét elfoglaló romokhoz, jobbra egy kis ösvény vezet egy korláttal védett szakadék szélére, ahonnan kiválóan tudjuk tanulmányozni a Vár-hegy déli oldalának jellegzetes andezitből álló oszlopait, a bazalthoz hasonlatos, függőleges kőorgonákat, ráadásul a kilátás is pazar.

A vártól visszamehetünk ugyanazon az úton a Kéktúra vonalához, itt balra kanyarodva folytathatjuk utunkat. Érdekes kissé nagyobb körben visszamenni a Kékre, a hegy meredek keleti kiszögelléséről indul a ZL jelzésű, első látásra lehetetlenül függőlegesen lefelé tartó ösvény. Szerpentinezve ereszkedünk le a hegy ligetes oldalában, visszafelé szép látványt nyújtanak a Vár-hegy andezit szikláit. Kissé lejjebb lassan szintbe kerülünk a szép, szellős erdőben és hamarosan elérjük a keresztben futó Z jelzésű, széles földutat.

Az elágazásnál élesen jobbra kanyarodunk és hosszan, nagyjából szintet tartva haladunk nyugati irányban a Vár-hegy déli oldalában. Közel negyedórás sétával érjük el a nyeregbe érkező Országos Kéktúra útvonalát, ha a rövidebb letérőt választottuk a vártól, úgy itt jövünk le. A Kéken, széles úton folytatjuk túránkat, elérjük a felhagyott andezitbányába vezető murvás utat, egy darabig ezen megyünk, de rövidesen a jelzések balra egy keskeny, hangulatos ösvényre kalauzolnak. Délről kerüljük meg a Szanda-hegy nyugati, félbevágott csúcsát.

3. útvonal – Vártúra 2.

ISMERTETŐ

Túra típusa: autós, motoros

Túra hossza: 230 km, 2 vagy akár 3 napos program

A középkori végvárrendszer számos hangulatos erődítményről vagy várromról gondoskodott a mai kor turistáinak. Ezek egy részét fűzi fel egy izgalmas kirándulás, amelynek az a változata Egerből indul, Szlovákiába éppen csak kikacsint és a nógrádi várnál ér véget. Persze fordítva is végig járható. Honlapunkon és applikációkban hosszabb vártúra ajánlatot is talál.

LEÍRÁS

EGER

Bár az Egert környező falvak részben még ma is palóc identitásúak, a város lakói nem tekintették magukat palócnak. Ha szereti a várakat érdemes felkeresni a környező kisebb erődítéseket is. Néhányat felfűztünk ebben a túrában. Eger vára a magyar történelem és kultúra egyik meghatározó építménye, amely elsősorban Gárdonyi Géza Egri Csillagok című regényének, illetve az abból készült felejthetetlen filmnek köszönheti népszerűségét.

SIROK

Bükk és a Mátra határán a Tarna-patak észak felé kiszélesedő völgye felett áll a vár. A középkorban a Tarna-völgyében észak felé vezető utak lezárására és ellenőrzésére alkalmas helyen épült vár része

lett a végvár rendszernek, mint Eger leg-erősebb, legjelentősebb elővára Cserép és Szarvaskő mellett. Amikor Eger vára 1596-ban török kézre kerül, az őrség elhagyja a várat, s a törökök így kardcsapás nélkül foglalja el azt. Seron tábornok katonái 1687. októberében foglalták vissza. A Rákóczi szabadságharc bukása után 1713-ban a többi magyar várral együtt végleg lerombolják.

MÁTRADERESKE - KANÁZS VÁR

Eredetileg talán egy hétoldalú lakótorony állhatott e helyen. A rom három oldalról megközelíthetetlenül meredek sziklaszírtan áll. Csak kelet felől lehetett megközelíteni a gerincen, ahol azonban árok akadályozta meg az ellenségnek a várba való behatolását. Ma csak egy nehezen járható ösvény vezet fel a romokhoz.

Boszorkány-kő

SALGÓ VÁRA

A messziről látszó meredek vulkáni kúpra épült vár romjait könnyű kirándulással látogathatjuk meg. A 625 méter magaságú csúcson elképesztő körpanoráma tárul elénk a környékbeli hegyekre, a Kancsra, a Cseres-hegységre, de látszanak a Mátra, a Bükk, a Börzsöny, a Cserhát hegyei is. A várlátogatást érdemes összekötni a nem messze lévő Kis-Salgó tetejét uraló érdekes vulkáni képződmény, a kilátóhelyként sem utolsó Boszorkány-kő megtekintésével.

SOMOSKŐ VÁRA

Látványos, vulkáni csúcsra épült középkori vár, pár méterrel a trianoni határ mögött. Érdemes tovább sétálni és megnézni a szintén Szlovákiához tartozó geológiai érdekességet, a bazaltorgonákat és a kőtengert.

FÜLEK

Palócföld legnagyobb vára Fülek (Fil'akovo) impozáns várromja a város közepén magasodó vulkáni bazaltkúpra épült. A nagy terjedelmű erődítmény néhány bástyája, egy nagy tornya és sziklába épült vastag falai maradtak meg az utókornak. A falakról csodás kilátás nyílik a 70 %-ban magyarok lakta kiskisérre és a környező hegyekre.

SZÉCSÉNY

A középkori vár, mely egykor a ferences templomot és kolostort is magában foglalta, a török megszállás után elvesztette hadászati szerepét. Helyén a 18. században a Forgách család emeltette a napjainkban is látható barokk kastélyt. A külső tornyokkal, széles árkokkal és palánkkal erősített várból csak falrészek, a kilátónak használt északnyugati sarokbástya és a 10 m átmérőjű, kör alakú északkeleti sarokbástya (Bástyamúzeum) maradt meg.

DRÉGELYPÁR

A Börzsöny északi részén, a Nógrád megyei Drégelypalánk községtől délre, a magyar–szlovák határ közelében egy magányos sziklacsúcsra emelkedik Drégely vára, melyet nem csak Arany János a Szondi két apródja című balladájában leírt történet miatt érdemes felkeresni, hisz az erdőségekkel körülvett 444 méteres magaslaton található várromból a kilátás is pompás.

NÓGRÁD VÁRA

A legősibb nógrádi vár az Ipoly folyó által félkörívbe fogott Börzsöny belsejében megbújó Nógrád község és a megye névadó vára, amely a környező vidékből hatvan méterre kimagasodó, nagy területű fennsíkot koronázza.

A romjaiban is lenyűgöző látványt nyújtó vár már messziről feltűnik a Börzsöny keleti szélén álló magányos 286 m magas andezitkúpon.

GUIDE
@HAND

A séta hangos idegenvezetője letölthető
a Palóc Út **GUIDE@HAND** applikációból.

Patai gyöngyszemek – faluséta Gyöngyöspátán

Néphagyományokban, műemlékekben és természeti értékekben gazdag település, amely Mátyás királytól még mezővárosi rangot is kapott.

A Mátraalja egyik legszebb fekvésű települése méltán híres gótikus templomáról, és történelmi, népi emlékeiről. A kulturális és szakrális élményeket kiegészítve, ne felejtünk el megkóstolni a jó patai borokat és pálinkákat!

Eger mellett a középkorban Heves megye legnagyobb települése volt, ahol a vár mellett 1010-ben a patai főesperesség temploma, a Szent Péter templom épült. Innen 40 település egyházi életét irányították akkoriban. Mátyás király seregei 1460-ban itt aratták első győzelmüket, amikor kiűzték a huszita lázadókat. Itt találták meg a híres, 16. századi gregorián énekeket tartalmazó középkori kódexet, a Patai gradualét, mely ma a Széchényi Könyvtárat gazdagítja és a Neksei bibliát, amit ma Washingtonban őriznek. A falu különlegessége a központjában álló gótikus templom, az Európában egyedülálló Jesse-fa oltárral, mely Jézus családfáját ábrázolja. A történelmi és palóc emlékek egyvelege, valamint a helyi borokat kínáló pincesorok mind-mind maradásra készítetnek. Ha több napot tölt itt, érdemes kirándulásokat tenni a környékre gyalogosan vagy kerékpárral.

A történelmi és palóc emlékek egyvelege, valamint a helyi borok mind-mind maradásra készítetnek. A településen mintegy 1000 pince található, többségük a Várhegy oldalában. A „Hétsoros Pincefalu” már az avar korban lakott volt, a vulkáni közetbe kiváló pincéket vájtak és már a középkorban jelentős bortermelés folyt itt. Ma jellemző szőlőfajták a Rizlingszilváni, Chardonnay, Szürkebarát, Leányka, Kékfrankos és a Kékoportó. Több pince kínál borkóstolást. Ha több napot tölt itt, érdemes kirándulásokat tenni a környékre gyalogosan vagy kerékpárral.

GUIDE
@HAND

A séta hangos idegenvezetője letölthető
a Palóc Út **GUIDE@HAND** applikációból.

Varsány – ahol múlt, jelen és jövő összeér

Varsány község Nógrád megyében a Szécsényi kistérségben. A 22-es útról Szécsény felé letérve érhető el a 2201-es közúton. Palócföld szépen gondozott, rendezett települése, ahol napjainkban is élnek a hagyományok, az emberek büszkék az örökségükre. A faluséta bemutatja intézményeit, rendezvényhelyszíneit, őrzött építészeti emlékeit. Érdemes betérni a Falumúzeumba, a Kézművesportára vagy a templomkertbe. Betekintést nyerhetnek a Varsányi Falugazdaságba, ahol a helyben termesztett gyümölcsök, zöldségek, gyógynövények igazi palóc kuriózumok. Ismerje meg a Varróműhely és a Varroda kiváló minőségű termékeit! Gyalogszerrel, lóháton és drótszáron is elindulhat túrázni a környező települések (Hollókő, Rimóc, Cserhátsurány, Nógrádsipek) irányába.

GUIDE
@HAND

A séta hangos idegenvezetője letölthető
a Palóc Út **GUIDE@HAND** applikációból.

Tót-palóc atyafiság Terényben

Kacsaringós, zegzugos utcák – ulicskák – felújított parasztházak és sok-sok mese a palóc – tót világról. Terény egy kicsit másképp.

Mikszáth Kálmán, A jó palócok és a tót atyafiak című, novellás kötetében, sok izgalmas és érdekes dolgot olvashatunk arról, milyen is volt az élet ezen a vegyes nemzetiségű területen, hogyan is éltek egymás mellett a magyarok és a szlovákok. Terény ma is élő példája ennek. Együtt élnek itt palócok és tótok, hatnak egymásra, formálódnak egymás által. És mi tagadás, ma is sok furcsa, és csodás dolog történhet meg, ebben a mikszáthi, Görbeországban, Palócföldön.

Ebben a sétában a palóc-tót atyafiság tematika révén ismerjük meg Terény néhány látnivalóját, kicsit bepillantunk a múltjába és látjuk jelenét.

GUIDE
@HAND

A séta hangos idegenvezetője letölthető
a Palóc Út **GUIDE@HAND** applikációból.

Pásztó a Mátra nyugati kapuja

A szinte érintetlen természet, a Mátra- és a Cserhát hegységek változatos programokat kínálnak a vadászat, a horgászat, a természetjárás, a sárkányrepülés, a vitorlás repülés szerelmeseinek. A város romkertje, múzeuma, az iskola mester háza, az üveghuta, a hatszögletű kápolna, az állandó- és az időszakos kiállítások pihentető kikapcsolódásra hívják a látogatót.

A séta során egy futballpályányi területen 900 év történelme, történelmi épületek négy generációja tárul elénk.

Hollókő közelsége, a város néhány kiemelt rendezvénye, a szakrális helyszínek (Szentkút és Fallóskút búcsújáró helyei vagy a Buddha Park), a Mária Zarándok Út még vonzóbbá teszik ezt a térséget.

GUIDE
@HAND

A séta hangos idegenvezetője letölthető
a Palóc Út **GUIDE@HAND** applikációból.

Nagykökényes kincsei

A község a Cserhátalja egyik gyöngyszeme, jelentős régészeti leletekkel, premontrei múlttal és egy Dessewffy-kúriával.

Nagykökényes kedvelt kerékpáros útvonalon fekszik: a Mátrából a Cserhát irányába vagy a Gödöllői dombság felé tartva is erre tekernek a sportolni vágyók.

A séta során megismerhetik ma is meglévő vagy már nem létező, lassan feledésbe merülő emlékek rövid történetét, mint a Tamota-pusztai kúriát, a Szemere kertet, a Polyák János féle kúriát.

A kúriák közül legjelentősebb a 200 éve épült Dessewffy-kúria. Az épületet körülölelő parkban, a „Művészetek kertjében” rengeteg kulturális program, kiállítás, koncert várja az idelátogatókat.

A templom és parókia környezete szintén jelentős közösségi térként funkcionál. A falakon megelevenedik a múlt, kérdések cikáznak az emberek fejében. „Hol állt a premontrei kolostor, milyen volt az akkori templom, hová tűntek a kolostor kövei? A válszok itt vannak valahol a földben, a kövekben csak meg kell keresnünk őket.

GUIDE
@HAND

A séta hangos idegenvezetője letölthető
a Palóc Út **GUIDE@HAND** applikációból.

Kalondai kalandok

Egy alig több, mint 200 lakosú kis palóc – magyar település Szlovákiában, pár méterre a magyar határtól.

A Kalonda és Ipolytarnóc közötti határátkelőhely több szempontból is egy szimbolikus hely. Ettől a ponttól lett 1920-ban elválasztó határfolyó az Ipoly. Itt halad át az egykori Nógrád megye első vasútvonala, a több mint 120 éves Losonc–Balassagyarmat–Ászód vasútvonal, amelyet kettévágott a trianoni határ. Ezt a szakaszt használták 1945 után a Losonc környéki magyarok kitelepítésére. Ez a hely a felvidéki magyar régiósáv mértani középpontja, innen nyugatra 250 km-re van Pozsony, keletre, 250 km-re pedig Ágcsernyő. Van itt palóc kiállítás, malompark de alapakka farm is.

A kalondai Palóc Határkereszthez 75 településről gyűjtöttünk össze faanyagot és azokból ácsoltuk össze. Minden egyes fadarabnak története van, egy templogerenda része, a nagymama lócájának a faragott támlája, a dédnagyapa ágyának egy darabja, vagy a család lovasszekereiből egy rész, de benne van a keresztben Kalonda testvértelepülési enek adománya is, a székelyföldi Siklód, a szicíliai Pagliara (Pajjára) és az észak-spanyolországi, galíciai Rois falvakból.

Ha utad a Határkereszt mentén visz tovább, állj meg egy pillanatra és köss egy szalagot a többi mellé a keresztre!

GUIDE@HAND

1

TELEPÍTSD

a GUIDE@HAND Palóc út
alkalmazást
az okostelefonodra!

2

TÖLTSD LE és INDÍTSD EL

az ajánlott sétákat
a GUIDE@HAND Palóc út
alkalmazásban!

Kattints a „Séták” gombra és válaszd ki például
a „Tót – palóc atyafiság” elemet!

A séta során bepillantasz a múltba: hogyan éltek
a jó palócok és tót atyafiak egymás mellett egy
nőgrádi falucskában Terényben.

3

TOVÁBBI FUNKCIÓK

Ízelítő, Térkép, Élmények rögzítése,
Események, Helyek, (Szálláshelyek,
Vendéglátás), Beállítások (Frissítés,
Kedvencek, Off-line térkép) stb...

TOVÁBBI RÉSZLETEK:

www.palocut.hu • www.guidearthand.com

3100 Salgótarján,
Rákóczi út 29. fszt. 5.
Telefon: 32/ 788-747
www.palocut.hu

Partnerséget építünk

Európai Regionális Fejlesztési Alap
www.skhu.eu www.sk-hu.eu